

XXIII TAVALINE PÜHAPÄEV A AASTAL

(Esimene lugemine 33,7-9)

Lugemine prohvet Hesekieli raamatust 33, 7-9

Ja sina, inimesepoeg, sinu olen ma pannud Iisraeli soole vahimeheks. Kui sa kuuled sõna minu suust, siis sa pead neid hoiatama minu poolt. Kui ma ütlen õelale: Õel, sa pead surema!, sina aga ei räägi, et manitseda õelat pöörduma tema teelt, siis see õel küll sureb oma süü pärast, kuid tema verd ma küsin sinu käest. Aga kui sa manitsed õelat tema tee pärast, et ta sellelt pöörduks, tema aga ei pöördu oma teelt, siis ta sureb oma süü pärast ja sina oled päästnud oma hinge.

See on Jumala Sõna

(Vastulaul Ps95 ,1-2.6-7c.7d-9 R.7d.8a)

R: Kui te kuulete Issanda häält, ärge paadutage oma südant.

Tulgem, hõisakem Issanda ees,
rõkakem rõõmust oma päästekalju poole!
Tulgem tema palge ette tänamisega,
laulgem temale kiituselaule.

R:

Tulgem, kummardagem ja põlvitagem,
heitkem silmili Issanda, oma Looja palge ette,
Sest tema on meie Jumal ja meie tema karjamaa rahvas,
tema lambad, keda ta juhib oma parema käega.

R:

Täna, kui te kuulete tema häält, ärge paadutage oma südant,
nii nagu Meribas, nõnda kui Massa päeval kõrbes.
Seal teie esiisad kiusasid mind ja panid mind proovile,
kuigi nad olid näinud minu vägevaid tegusid.

R:

(Teine lugemine Ro13 ,8-10)

Lugemine püha apostele Pauluse kirjast roomlastele:

Ärgu olgu teil ühtki muud võlga kellegi vastu kui ainult võlg üksteist armastada; sest kes armastab teist, on Seaduse täitnud. Sest käsk: "Sa ei tohi rikkuda abielu, sa ei tohi tappa, sa ei tohi varastada, sa ei tohi himustada", ja mis tahes muu käsk on kokku võetud selles sõnas: "Armasta oma ligimest nagu iseennast!" Armastus ei tee ligimesele kurja. Nii on armastus Seaduse täitmine. See on Jumala Sõna

(Salm enne Evangeeliumi 2Ko 5,19)

Halleluuja. Sest Jumal oli see, kes Kristuses maailma endaga ära lepitaski, ega arvanud inimestele süüks nende eksimusi. Meie läbi on ta andnud neile ka lepitusesõna. Halleluuja.

(Evangeelium Mt 18,15-20)

Lugemine püha Matteuse evangeeliumist

Sel ajal ütles Jeesus oma jüngritele: Kui su vend teeb pattu, siis mine ja noomi teda nelja silma all! Kui ta sind kuulda võtab, siis oled sa oma venna tagasi võitnud. Aga kui ta sind ei kuula, siis võta enesega veel üks või kaks, sest kahe või kolme tunnistaja suu läbi on kohtuasi kindel. Kui ta neidki ei kuula, siis ütle kogudusele! Ja kui ta isegi koguduse sõna ei kuula, siis olgu ta sulle

nagu pagan ja tõlner! Tõesti, ma ütlen teile, mis te iganes kinni seote maa peal, on seotud ka taevas, ja mis te iganes lahti päästate maa peal, on lahti päästetud ka taevas. Tõesti, taas ma ütlen teile, kui kaks teie seast on siin maa peal ühel meelel mingi asja suhtes, siis mida nad iganes paluvad, selle nad ka saavad minu Isa käest, kes on taevas. Sest kus kaks või kolm on minu nimel koos, seal olen mina nende keskel.

See on Issanda Sõna

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, kui ma kord lennujaamas oma lendu ootasin, lähenes mulle äkki üks reisija ning küsis, missugusest väravast pääseb Londonisse suunduvale reisile. Olin üllatunud, miks peaks keegi niisugust infot minu, teise reisija, käest küsima. Kuid siis märkasin, mis oli arusaamatuse põhjustanud. Nimelt oli mul seljas sinine triiksärk, mis sobis minu ülikonnaga, aga pintsaku olin palavuse pärast seljast võtnud ja nägin tõesti välja nii nagu vormipluusis lennujaamatöötaja. Nii ma talle vastasingi: "Sorry, I do not work here, I just have a blue shirt." Ma ei tööta siin, mul on lihtsalt sinine särk seljas...

Arusaamatused on elus kerged tekkima, sest üks esimene orienteerumine toimu ikka väliste märkide järgi, mis ei pruugi alati sisule vastata. Ainuüksi vormiriietuse järgi on vahel raske eristada, kas meil on tegu politseiniku, tuletõrjuja või mõne muu ametimehega. Kuid samahästi võime sattuda kokku märulifilmivõtetal vaheaega pidava näitleja või lausa teadliku petturiga, kes mundri taha varjudes pahaaimamatutelt kodanikelt väljamõeldud üleastumiste eest trahvi nõuab. Esimest muljet ei tohi alati usaldada, sest kergeusklikkus maksab sageli valusasti kätte. Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, esmapilgul tundub, et tänane evangeelium räägib meile ainult varase kiriku elukorraldusest: kuidas tuleb eksijaid noomida ja mida teha siis, kui nad manitsusi kuulda ei võta. Kuid tegelikult polegi siinkohal vist õige rääkida algkogudusest. Selle nime all tunneme kirikut pigem apostlite ajast alates, kui Jeesus oli juba üles tõusnud, taevasse läinud ja nelipühil Püha Vaimu välja valanud. Jeesus kõneleb siin juudina, kes elab galilealaste keskel roomlaste poolt okupeeritud Palestiinas.

Seda kirikut, mida hiljem hakati seostama kristlastega, veel ei olnud, vaid alles äsja oli Jeesus valinud sellele nurgakivi, kui ta ütles Peetrusele: Sina oled Kalju ja sellele Kaljule RAJAN ma oma kiriku (Mt 16.18). Niisamuti tekib alles palju hiljem vajadus eristada omavahel kirikut kui katusorganisatsiooni ja kogudust kui selle allüksust.

Tänaseks evangeeliumiks loetud kirjakohta sügavam tähendus saab aga selgemaks, kui panna tähele, et Jeesus ise puudutab koguduse ja kiriku, "ekkleesia", teemat otsesõnu ainult kaks korda: esimene kord mainitud töötuses Peetrusele ja teine kord siin, justkui möödamindes: "...ja kui ta isegi koguduse sõna ei kuula, siis olgu ta sulle nagu pagan ja tõlner!"

Missugusest kogudusest või kirikust Jeesus siin räägib? Pagana ja tõlneri mainimisest võiks välja lugeda, et jutt on judaistlikust usukogudusest, kuid lunastusloo terviku taustal arutledes ei jää varjule, et kui juba Kristuse kiriku vundamendiks olid pigem galilealased kui puhastverd juudid, siis seinad ja katus ehitati just tõlneritest ja paganatest - inimestest, kellele polnud saatus juba sündides rikkust ja heaolu kuldkandikul kätte toonud.

Jeesuse ülesastumine jagas juudi kogukonna kaheks - tema poolehoidjateks ja kahtlejateks - kuid mingit formaalset eristust nende vahel veel ei olnud. Pealegi, mida aeg edasi, seda rohkem leidis Jeesus põhjust tunnistada, et oma rahva hulgast leidis ta vähem usku kui võõraste juurest. Seega on väga raske öelda, keda Jeesus ise oma kirikusse kuuluvaks pidas, kellele peaks olema

suunatud hoiatus patuse inimese eest.

Kui Peetrusele antud töötuses võib veel kuidagi näha institutsiooni loomist, siis tänase evangeeliumi kontekst järgib pigem sõna "ekkleesia" varasemat ja laiemat tähendust: rahvakoosolek, kogukond, ühiskond. Sest kui keegi on koguduses laiduväärt ja keeldub end parandamast hoolimata korduvatest manitsustest, siis kas ei peaks kõiki inimesi ümbruskonnas tema eest hoiatama?

Armsad õed ja vennad, kui Jumal valis kord ära oma rahva ja saatis oma Poja looma kirikut, siis mitte selleks, et temasse uskujate silme ees oleks ainult igatsus koguneda valgeis riideis mägede tippu, et sealt viimaste järeljäänutena pühakuist taevasse tõstetud saada. Jumal valis oma rahva ja ehitas oma kiriku kogu maailmale eeskujuks ja teenijaks, mitte triumfeerivaks käskijaks, kellel on õigus eksijaid parastada.

Kui paljud kristlased tänapäeval kaebavad, et nad ei saa enam maailmast aru, siis annab see tunnistust just veidi liiga optimistlikest ootustest. Juba pühakirjas sisalduv Iisraeli ajalugu ainuüksi kinnitab, et pigem võib jumalarahvast võrrelda laboratooriumiga, milles kogu inimkonda puudutavad stsenaariumid väikestes kooslustes läbi mängitakse ja dokumenteeritakse, et näidata kõikidele rahvastele nii ummikteid kui võimalusi edasi areneda.

Küünalt ei saa vaka alla peita ka siis, kui selgub, et ummikteid on palju rohkem kui varem arvatud. Jeesus ise rääkis kitsast teest, mis viib ellu, ja selle tee peavad tema järgijad leidma mitte ainult enda, vaid kogu inimkonna jaoks - kui vaja siis oma elu ja ohvrite hinnaga. Aamen.